УДК 351:061.2:303.4
JEL: C83; H83; L31
DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-9-625-635

ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ЕМПІРИЧНА ПЕРЕВІРКА НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ

©2026 **ВЕЙ Р. А.**

УДК 351:061.2:303.4
JEL: C83; H83; L31

Вей Р. А. Оцінювання та моніторинг громадських організацій у сфері публічного управління: емпірична перевірка на прикладі України

Стаття присвячена емпіричній перевірці гіпотези парадоксу сталості громадських організацій у сфері публічного управління на дезагрегованих первинних даних. Попередньо ця гіпотеза, за якою висока адвокаційна результативність поєднується із хронічно низькою фінансовою стійкістю, спиралася виключно на агреговані макропоказники Індексу сталості ОГС (CSOSI), що унеможливлювало перевірку її прояву на рівні окремих типів організацій. Для заповнення цієї методологічної прогалини сформовано вибірку 85 українських громадських організацій, розподілену на п'ять груп за типом діяльності: адвокаційні, сервісні, гуманітарно-волонтерські, ветеранські та новостворені. Емпіричну перевірку здійснено за трирівневою методологічною рамкою, що охоплює підіндекси середовища діяльності, інституційної спроможності та внеску в публічне управління, обчислені на нормалізованій шкалі 0–100. Внутрішню узгодженість шкал підтверджено коефіцієнтом альфа Кронбаха (0,68–0,78), міжгрупові відмінності перевірено критерієм Краскела – Уолліса. Встановлено статистично значущі відмінності за підіндексами середовища діяльності (p = 0,006) та внеску в публічне управління (p = 0,013), тоді як відмінності за інституційною спроможністю виявилися незначущими (p = 0,090). Гіпотеза парадоксу сталості підтвердилася лише частково: підвищений внесок адвокаційних організацій у публічне управління підтверджується статистично (p = 0,002), тоді як очікувана компенсаторно нижча фінансова стійкість підтвердження не знаходить. Виявлено, що зафіксований на макрорівні розрив відображає не міжтипову диференціацію, а наскрізну структурну вразливість усього сектора щодо фінансового резервування. Окремо встановлено специфічну вразливість гуманітарно-волонтерської групи організацій. Результати зіставлено з макропоказниками CSOSI, SHARP і SCORE.

Ключові слова: *громадські організації; оцінювання; публічне управління; парадокс сталості; композитний індекс; критерій Краскела – Уолліса; дезагрегований аналіз; Україна.*

Рис.: *1.* ***Табл.:*** *9.* ***Формул:*** *3.* ***Бібл.:*** *19.*

Вей Роман Андрійович *– аспірант кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, Національний університет «Львівська політехніка» (вул. Степана Бандери, 12, Львів, 79013, Україна)*
E-mail: *roman.a.vei@lpnu.ua*
ORCID: *https://orcid.org/0009-0001-0184-346X*

UDC 351:061.2:303.4
JEL: C83; H83; L31

Vei R. A. Evaluation and Monitoring of Public Organizations in Public Administration: An Empirical Test on the Example of Ukraine

The article is devoted to an empirical test of the hypothesis of the sustainability paradox of public organizations in the field of public administration using disaggregated primary data. Previously, this hypothesis – which suggests that high advocacy effectiveness is combined with chronically low financial sustainability – was based solely on aggregated macro indicators of the CSO Sustainability Index (CSOSI), making it impossible to test its manifestation at the level of specific types of organizations. To bridge this methodological gap, a sample of 85 Ukrainian public organizations was formed, divided into five groups by activity type: advocacy, service, humanitarian-volunteer, veteran, and newly established organizations. The empirical test was carried out using a three-level methodological framework covering sub-indexes of the operating environment, institutional capacity, and contribution to public administration, calculated on a normalized 0–100 scale. The internal consistency of the scales was confirmed by Cronbach's alpha coefficient (0.68–0.78), and intergroup differences were checked using the Kruskal – Wallis test. Statistically significant differences were found for the subindices of activity environment (p = 0.006) and contribution to public administration (p = 0.013), while differences in institutional capacity were not significant (p = 0.090). The hypothesis of the sustainability paradox was only partially confirmed: the increased contribution of advocacy organizations to public administration is statistically supported (p = 0.002), whereas the expected compensatorily lower financial stability was not confirmed. It was found that the gap observed at the macro level reflects not intertype differentiation but a pervasive structural vulnerability of the entire sector regarding financial reserves. A specific vulnerability of the humanitarian-volunteer group of organizations was separately identified. The results were compared with macro indicators CSOSI, SHARP, and SCORE.

Keywords: *public organizations; evaluation; public administration; sustainability paradox; composite index; Kruskal – Wallis criterion; disaggregated analysis; Ukraine.*

Fig.: *1.* ***Tabl.:*** *9.* ***Formulae:*** *3.* ***Bibl.:*** *19.*

Vei Roman A. *– Postgraduate Student of the Department of Administrative and Financial Management, National University «Lviv Polytechnic» (12 Stepana Bandery Str., Lviv, 79013, Ukraine)*
E-mail: *roman.a.vei@lpnu.ua*
ORCID: *https://orcid.org/0009-0001-0184-346X*

Однією з ключових методологічних проблем сучасної науки про державне управління є процес оцінювання діяльності громадських організацій у сфері публічного управління. Зростання ролі суб'єктів публічної політики в умовах децентралізації та євроінтеграційних реформ зумовлює нагальну потребу в надійних способах верифікації їхньої ефективності та підзвітності.

У попередньому дослідженні автора здійснено комплексний методологічний аналіз існуючих систем індикаторів (CIVICUS CSI, USAID CSOSI, OECD Civic Space Scan) та виявлено принципові обмеження цих систем. До них віднесено проблему агрегування різнорідних інтересів стейкхолдерів і так званий парадокс сталості – поєднання високої адвокаційної результативності з хронічно низькою фінансовою стійкістю організацій [1]. На основі проведеного аналізу запропоновано трирівневу методологічну рамку, яка лягла в основу розробленої анкети збору первинних даних, що заповнює дефіцит адміністративних реєстрів. Останні фіксують факт існування юридичної особи, але не вимірюють якість її врядування чи адвокаційну результативність.

Запропонована рамка є теоретичною конструкцією, що не перевірена на реальних даних. Емпіричним підтвердженням парадоксу сталості на макрорівні слугує актуальна динаміка Індексу сталості організацій громадянського суспільства. Найкращий стан продемонструвала у 2025 році адвокаційна спроможність, що була оцінена у 2,1 бала за шкалою, де менше означає краще. Своєю чергою, фінансова стійкість погіршилася та становила 3,9 бала після кількох років поступового покращення [2]. Довіра населення до сектора фіксується двома окремими опитувальними інструментами організації SeeD – SHARP і SCORE, – які використовують різні вибірки та дещо відмінне формулювання запитання. За шкалою від 0 до 10, де більше значення означає вищу довіру, обидва інструменти дали за 2024 рік близькі, але не тотожні результати. Зокрема, SCORE – 6,3 бала, SHARP – 6,8 бала [3; 4]. Ця розбіжність застерігає від некритичного використання жодного окремого макропоказника довіри як самодостатнього еталона порівняння.

Проте жоден із цих макропоказників не дозволяє перевірити, чи однаковою мірою парадокс сталості притаманний організаціям різного типу діяльності. Це не випадкова прогалина в конкретних інструментах, а системна методологічна межа будь-якого агрегованого показника. Дослідження В. С. Робінсона підтверджує, що кореляція, зафіксована на рівні агрегованих груп, не обов'язково відтворюється на рівні одиниць, з яких ці групи складаються [5]. Це має конкретне методологічне пояснення. Показник CSOSI підсумовує дані тисяч організацій по всій країні в одне число. Тому закономірність, яку CSOSI фіксує для сектора в цілому, не обов'язково властива кожній окремій організації чи навіть невеликій групі організацій одного типу.

Метою дослідження є перевірка гіпотези парадоксу сталості на первинних даних, зібраних безпосередньо від українських громадських організацій, дезагрегованих за типом діяльності. Стаття відповідає на питання, яке лишалося відкритим після попередньої методологічної роботи автора [1]: чи відтворюється закономірність, зафіксована для сектора в цілому, на рівні окремих типів організацій, і якщо так – за рахунок яких саме компонентів.

Наукова новизна дослідження полягає в переході від агрегованого макрорівневого опису парадоксу сталості до його емпіричної перевірки на дезагрегованих первинних даних, що дає змогу встановити природу цього явища, а не лише зафіксувати його наявність. Розрив між адвокаційною активністю та фінансовою стійкістю сектора, зафіксований макропоказниками, має просте пояснення. Це не результат свідомого вибору окремих типів організацій – коли одні нібито поступаються фінансовою стійкістю заради впливу на публічну політику. Натомість це структурна вразливість, властива всьому сектору однаково, незалежно від профілю діяльності конкретної організації.

Водночас виявлено одну групу з особливо вираженою вразливістю. Гуманітарно-волонтерські організації мають найнижчий фінансовий резерв, найнижчу формалізацію управлінських процесів і найнижчу частку організацій із поданою фінансовою звітністю серед усіх п'яти типів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Систематизація міжнародних систем оцінювання громадянського суспільства та їхніх методологічних обмежень здійснена в попередній роботі автора [1]. Ключовий висновок цього аналізу – жодна з наявних систем, зокрема CIVICUS CSI [6; 7], CSOSI [2] та OECD Civic Space Scan [8], не передбачає дезагрегування результатів усередині країни за типом діяльності організацій. Це методологічне обмеження, а не випадковий недогляд конкретного інструменту. Агреговані показники за своєю природою описують стан сектора в цілому, а не відмінності всередині нього.

Створення інструменту, здатного заповнити цю прогалину, спирається на три методологічні джерела. Індикатори спроможності побудовано за процедурою С. Сантоса та співавторів, що поєднує об'єктивні адміністративні показники з первинними даними, отриманими безпосередньо від органі-

зацій [9]. Чіткість формулювань і відтворюваність шкал забезпечено відповідно до вимог до атрибутів індикаторів моніторингу за І. Сегалович'єне [10]. Гнучкість оцінювання за умов браку вихідної інформації, характерна для українського контексту, де повний реєстр громадських організацій за типом діяльності відсутній, узгоджується з підходом Д. Туркота Сервантеса та співавторів до побудови гнучких схем оцінювання в подібних умовах дефіциту даних [11].

Питання підзвітності громадських організацій перед суспільством розглядається в літературі здебільшого через призму формалізованих стандартів. Дослідження сектора громадянського суспільства Угорщини вказує на те, що організаціям потрібні інтегровані стандарти підзвітності саме для підвищення суспільної довіри, а не лише для дотримання формальних вимог донорів [12]. Український контекст формує протилежний результат, оскільки довіра до громадських і волонтерських організацій тут уже перевищує довіру до державних інституцій, попри спадну динаміку 2022–2024 рр. Це підкреслює роль сектора як посередника довіри між суспільством і державою – навіть без завершеної системи формалізованих стандартів підзвітності.

Розроблений вимірювальний інструмент оперує стандартними для цієї галузі методами обробки даних. Суб'єктивні запитання виміряно за шкалою Р. Лайкерта [13], внутрішню узгодженість багатопунктових шкал перевірено за коефіцієнтом альфа Л. Кронбаха [14], а міжгрупові відмінності – за непараметричним критерієм Краскела – Уолліса [15], обраним з огляду на обмежений обсяг окремих груп вибірки та відсутність підстав припускати нормальність розподілу.

Огляд наведеної літератури окреслює прогалину, яку заповнює це дослідження. Методологічна рамка, обґрунтована теоретично, потребує перевірки на реальних даних і містить перелік відповідних кроків.

ОПИС МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для дослідження було сформовано вибірку із 85 організацій, розподілену на п'ять груп по 15–20 одиниць. До загального обсягу вибірки увійшли адвокаційні громадські організації, сервісні організації (надавачі соціальних послуг), гуманітарно-волонтерські організації, ветеранські організації та об'єднання внутрішньо переміщених осіб, а також новостворені організації, зареєстровані після 24 лютого 2022 року.

Вибір саме таких груп зумовлений трьома міркуваннями: необхідністю перевірити відмінності профілю трьох підіндексів залежно від типу діяльності організації, потребою окремого блоку кризових індикаторів для гуманітарно-волонтерських і ветеранських організацій, а також припущенням про існування бар'єрів процедурних фільтрів участі для нових організацій. Оскільки повний реєстр громадських організацій із розподілом за типом діяльності в Україні відсутній, вибірка не є імовірнісною та не претендує на статистичну репрезентативність генеральної сукупності – її результати мають ілюстративний, пілотний характер, що узгоджується з логікою гнучких схем оцінювання та умов браку вихідної інформації, запропонованою Д. Туркотом Сервантесом та співавторами [11].

Часткове подолання обмеження забезпечується використанням реєстрових даних комплаєнс-платформи YouControl [17], що дозволило сформувати основу вибірки за кодом КВЕД у межах окремого регіону. Водночас класифікація за КВЕД не тотожна класифікації за функціональним типом діяльності (групи 1–5), а сама діяльність громадських організацій реєструється під кількома профільними кодами (94.11, 94.12, 94.20, 94.99 та ін.), тому такий реєстр придатний лише як допоміжний, а не вичерпний інструмент формування вибірки.

Респондентами виступали переважно керівники/ власники організації або особи, відповідальні за стратегічне планування та звітність, оскільки більшість запитань інструменту вимагає знання фінансового стану, стратегії та зовнішньої взаємодії організації в цілому.

Інструментом збору даних була анкета, що охоплює п'ять класифікаційних і 37 змістовних запитань за трьома підіндексами – середовища діяльності, інституційної спроможності та внеску в публічне управління, а також два відкриті запитання для якісного контексту. Побудову конкретних індикаторів спроможності здійснено на основі методологічної процедури поєднання об'єктивних адміністративних показників із первинними даними, отриманими безпосередньо від організацій [9], а чіткість формулювань і відтворюваність шкал забезпечено відповідно до вимог до атрибутів індикаторів моніторингу та оцінювання [10]. Суб'єктивні (оцінні) запитання виміряно за п'ятибальною порядковою шкалою Р. Лайкерта [13], фактично-адміністративні запитання – дихотомічною шкалою «так/ні» відповідно до підходу до розмежування об'єктивних і суб'єктивних метрик самооцінювання публічних організацій [16], кількісні запитання – у натуральних одиницях виміру.

Анонімний характер анкетування унеможливлює перевірку структурної пов'язаності респондентів (спільні засновники, керівництво чи

юридична адреса), що є визнаним обмеженням дослідження – теоретично існує ризик, що частина спостережень у вибірці походить від фактично пов'язаних, а не повністю незалежних організацій, хоча ймовірність цього для вибірки, зібраної через широке коло непов'язаних координаційних рад і об'єднань, невисока.

Збір даних здійснювався методом анонімного онлайн-анкетування, поширеного через обласні координаційні ради громадських організацій і цільові контакти з ветеранськими та волонтерськими об'єднаннями. Участь була добровільною, ідентифікаційні дані організацій не збиралися. Такий підхід до збору первинних даних безпосередньо від керівників та осіб, що приймають стратегічні рішення за стандартизованим переліком запитань, підтверджує вищу чутливість до варіативності якості управління порівняно з агрегованими зовнішніми оцінками.

Описову статистику розраховано для кожного підіндексу окремо в межах кожної групи. Внутрішню узгодженість багатопунктових шкал перевірено через коефіцієнт альфа Л. Кронбаха [14]. Для порівняння підіндексів між групами застосовано непараметричний критерій Краскела – Уолліса [15] з огляду на обмежений обсяг вибірки та ймовірне відхилення розподілу від нормального. Анонімний характер анкетування передбачає неможливість індивідуальної верифікації самозвітного індикатора подання фінансової звітності за реєстровими даними конкретних організацій.

Розрахунки підіндексів, перевірка внутрішньої узгодженості шкал за коефіцієнтом альфа Л. Кронбаха та перевірка міжгрупових відмінностей за критерієм Краскела – Уолліса здійснювалися в Microsoft Excel шляхом прямого застосування відповідних статистичних формул до нормалізованих значень пунктів анкети.

Розрахунок композитного індексу та підіндексів проводився за уніфікованою процедурою нормалізації, агрегування та статистичної перевірки, застосованою послідовно до всіх трьох компонентів вимірювального інструменту. Кожен пункт анкети приведено до єдиної шкали від 0 до 100 залежно від типу шкали вихідної відповіді. Порядкові відповіді за п'ятибальною шкалою Р. Лайкерта нормалізовано за формулою:

$$S_j = (x_j - 1) \times 25, \qquad \textbf{(1)}$$

де: x_j – обране респондентом значення від 1 до 5 за j-м пунктом; S_j – його нормалізоване значення.

Дихотомічні відповіді «так/ні» приведено до бінарної шкали 100/0. Пункти з кількісною відповіддю у вільному форматі – зокрема, кількість штатних працівників, кількість участей у консультаціях, кількість поданих пропозицій та кількість охоплених послугами осіб – свідомо залишено в натуральних одиницях виміру та виключено з композитних підіндексів, оскільки для них не існує єдиної обґрунтованої формули переведення до діапазону 0–100 без довільних припущень. Ці показники використано як самостійні описові характеристики вибірки.

Підіндекси середовища діяльності (*SE*), інституційної спроможності (*SP*) та внеску в публічне управління (*VV*) обчислено як середнє арифметичне нормалізованих значень доступних пунктів для кожного респондента окремо:

$$I_i = \frac{1}{n_k} \sum_{j=1}^{n_k} S_{ij}, \qquad \textbf{(2)}$$

де: I_i – значення відповідного підіндексу для i-го респондента; S_{ij} – нормалізоване значення j-го пункту; n_k – кількість пунктів, включених до підіндексу k (12 для *SE*, 10 для *SP*, 9 для *VV*).

Використання середнього значення, а не суми пунктів, забезпечує зіставність підіндексів між собою незалежно від кількості пунктів у їхньому складі та коректну обробку поодиноких пропущених значень без штучного заниження результату респондента, який не відповів на один із багатьох пунктів.

Композитний індекс обчислено як просте середнє трьох підіндексів:

$$C_i = \frac{SE_i + SP_i + VV_i}{3}. \qquad \textbf{(3)}$$

На відміну від формул (1)–(3), які є специфічними для побудови саме цього вимірювального інструменту, подальші статистичні процедури (перевірку внутрішньої узгодженості шкал і перевірку міжгрупових відмінностей) здійснено за загальновідомими, стандартизованими методами, що не потребують повного відтворення обчислювальної процедури. Внутрішню узгодженість кожного підіндексу перевірено за коефіцієнтом альфа Л. Кронбаха [14]. Для перевірки статистичної значущості відмінностей підіндексів між п'ятьма групами застосовано непараметричний критерій Краскела – Уолліса [15] з огляду на обмежений обсяг окремих груп (від 8 до 22 спостережень) та відсутність підстав припускати нормальність розподілу порядкових за походженням змінних. Отримане значення статистики скориговано на наявність зв'язаних рангів за стандартною поправкою.

Виклад основного матеріалу й отриманих наукових результатів охоплює три послідовні кроки. Спершу отримані первинні дані контекстуалізовано на тлі актуальної динаміки макропоказників сектора – Індексу сталості ОГС і трендів довіри населення. Далі описано соціально-

демографічний профіль вибірки та перевірено надійність побудованих шкал. Насамкінець послідовно перевірено сформульовану на початку статті гіпотезу парадоксу сталості: спершу на агрегованому рівні підіндексів, потім у деталізації за окремими компонентами, що формують статистично значущі відмінності.

Динаміку ключових показників сектора за період повномасштабної війни узагальнено в *табл. 1*.

Перехід від макропоказників до первинних даних вимагає спершу представити саму вибірку, на якій ґрунтуються подальші результати. Соціально-демографічний профіль вибірки за категоріальними характеристиками наведено в *табл. 2*.

Категоріальний профіль доповнюють кількісні характеристики вибірки, представлені в *табл. 3*.

Таблиця 1

Динаміка показників Індексу сталості організацій громадянського суспільства (CSOSI) в Україні, 2022–2025 рр.

Вимір	2022	2023	2024	2025	Відхилення 2025/2024
Загальний	3,1	3,0	3,0	3,0	Без змін
Правове середовище	3,4	3,4	3,3	3,2	Покращення*
Організаційна спроможність	3,1	3,0	2,9	3,0	Погіршення
Фінансова стійкість	3,8	3,8	3,7	3,9	Погіршення
Адвокація	2,2	2,2	2,1	2,1	Без змін
Надання послуг	3,0	2,9	2,9	2,8	Покращення
Секторальна інфраструктура	3,1	3,0	2,9	3,0	Погіршення
Публічний імідж	3,0	3,0	2,9	2,9	Без змін

Примітка: * – індекс побудований за оберненою логікою. Значення від 1 до 7, де 1 означає максимально розвинену сталість, а 7 – максимально слабку сталість.

Джерело: складено автором на основі [2; 18].

Уперше за період воєнного стану напрями руху показників CSOSI розійшлися. Три виміри (організаційна спроможність, фінансова стійкість, секторальна інфраструктура) з існуючих семи погіршилися у 2025 р., тоді як решта покращилися або лишилися стабільними. Найпомітніше це проявилося у фінансовій стійкості, яка погіршилася до 3,9 бала – найгіршого значення за весь період спостережень із 2022 р. За поясненням дослідників УНЦПД, це прямо пов'язано зі скороченням міжнародного фінансування сектора [18]. Ця розбіжність у динаміці є свідченням того самого структурного розриву, який на макрорівні позначається як «парадокс сталості», і саме ця гіпотеза перевіряється далі на первинних емпіричних даних.

Очікувана розбіжність цих профілів між формалізованими та менш «видимими» організаціями має незалежне емпіричне підтвердження: рейтинги неурядових організацій, побудовані на регуляторних (адміністративних) критеріях донора, суттєво розходяться з рейтингами, побудованими за фактичним обсягом отриманого фінансування [19]. Це підкреслює, що профіль ефективності організації залежить не лише від її реальної діяльності, а й від того, яке саме джерело даних застосовано для його вимірювання.

Помітне розходження між середнім (9,4) і медіанним (5,0) значенням кількості штатних працівників указує на правосторонню асиметрію розподілу – типову для сектора ГО, де переважна більшість організацій мають невеликий штат, тоді як кілька великих організацій (до 300 працівників) суттєво підвищують середнє значення. Медіана точніше відображає типову організацію вибірки, ніж середнє арифметичне.

Розподіл значень підіндексів середовища діяльності (*SE*), інституційної спроможності (*SP*) та внеску в публічне управління (*VV*) за п'ятьма виокремленими групами наведено в *табл. 4*.

Адвокаційні організації демонструють найвищі середні значення за всіма трьома підіндексами одночасно, тоді як гуманітарно-волонтерські організації – здебільшого найнижчі. Це на рівні описової статистики може свідчити про відсутність очікуваного парадоксу сталості для адвокаційної групи (високий *VV* мав би супроводжуватися відносно низьким *SP*) – точну статистичну перевірку цього спостереження надано нижче, після оцінювання надійності шкал (*табл. 5*).

Отримані значення альфи Кронбаха перебувають у діапазоні від прийнятного до гарного

Таблиця 2

Категоріальні характеристики соціально-демографічного профілю вибірки громадських організацій України (N = 85, 2026 р.)

Характеристика	Категорія	n	%
Група	Адвокаційні ГО	22	25,9
	Сервісні ГО	18	21,2
	Гуманітарно-волонтерські ГО	20	23,5
	Ветеранські організації / ВПО	17	20,0
	Новостворені ГО (після 24.02.2022)	8	9,4
Регіон діяльності	Прифронтова / деокупована територія	20	23,5
	Тилова область	46	54,1
	Кілька регіонів України	19	22,4
Посада респондента	Керівник / директор	66	77,6
	Заступник керівника	15	17,6
	Інше (волонтер, MEAL-фахівець тощо)	4	4,7

Джерело: складено автором за результатами анкетування, N = 85.

Таблиця 3

Описова статистика соціально-демографічного профілю вибірки (N = 85)

Характеристика	Середнє	Медіана	SD	Мін–Макс
Рік заснування організації	2018,8	2021	7,6	1967–2025
Кількість штатних працівників	9,4	5,0	32,3	1–300

Джерело: складено автором за результатами анкетування, N = 85.

Таблиця 4

Описова статистика підіндексів SE, SP, VV у розрізі п'яти груп

Група	N	Середовище діяльності		Інституційна спроможність		Внесок у публічне управління	
		SE, M±SD	SE, min–max	SP, M±SD	SP, min–max	VV, M±SD	VV, min–max
Адвокаційні ГО	22	65,7±19,6	33,3–100,0	69,7±17,2	27,5–92,5	80,3±18,8	22,0–100,0
Сервісні ГО	18	60,5±13,2	37,5–85,4	66,7±21,4	20,0–90,0	71,3±21,2	33,3–97,2
Гуманітарно-волонтерські ГО	20	50,9±13,9	31,2–83,3	54,2±22,3	15,0–87,5	62,9±14,4	38,9–86,1
Ветеранські / ВПО	17	51,1±14,9	25,0–85,4	54,7±24,2	22,5–97,5	69,8±23,4	27,8–94,4
Новостворені ГО	8	47,1±12,3	35,4–70,8	61,2±23,6	30,0–100,0	73,6±16,9	44,4–91,8
Разом	85	56,5±16,6	25,0–100,0	61,6±21,9	15,0–100,0	71,7±19,9	22,2–100,0

Джерело: складено автором за результатами анкетування, N = 85.

Таблиця 5

Показники надійності шкал (альфа Кронбаха) для кожного підіндексу

Підіндекс	Кількість пунктів	Альфа Кронбаха	Інтерпретація
SE – Середовище діяльності	12	0,781	Добра
SP – Інституційна спроможність	10	0,758	Добра
VV – Внесок у публічне управління	9	0,677	Прийнятна

Джерело: розраховано автором за результатами анкетування, N = 85.

рівня для всіх трьох підіндексів, що підтверджує придатність шкал для подальшого порівняння між групами. Нижче значення для підіндексу *VV* (0,669 проти 0,781 та 0,758) пояснюється тим, що пункти цього підіндексу описують різнорідні прояви внеску в публічне управління (членство в радах, ефективність участі, оцінку власного внеску), які не обов'язково мають високо корелювати між собою, залишаючись при цьому змістовно необхідними складниками одного композитного показника.

Установивши прийнятну надійність шкал, можна перейти до перевірки статистичної значущості відмінностей між п'ятьма групами за критерієм Краскела – Уолліса, результати якого наведено в *табл. 6.*

Таблиця 6

Результати порівняння підіндексів між п'ятьма групами за критерієм Краскела – Уолліса

Підіндекс	H	df	p-value	Значущість
SE – Середовище діяльності	14,29	4	0,006	Значуще
SP – Інституційна спроможність	8,05	4	0,090	Не значуще
VV – Внесок у публічне управління	12,72	4	0,013	Значуще
Композитний індекс	14,55	4	0,006	Значуще

Джерело: розраховано автором за результатами анкетування, N = 85.

Відмінності між групами виявилися статистично значущими для підіндексів середовища діяльності (*SE*) та внеску в публічне управління (*VV*), тоді як для інституційної спроможності (*SP*) значущої відмінності не встановлено. Це вже на агрегованому рівні підіндексів дає перше емпіричне уточнення гіпотези парадоксу сталості – вищий внесок окремих груп у публічне управління статистично підтверджується, тоді як очікувана компенсаторно нижча фінансова спроможність цих самих груп підтвердження не знаходить. Результати критерію засвідчили статистично значущі міжгрупові відмінності за підіндексом *SE* (H = 14,29, p = 0,006), підіндексом *VV* (H = 12,72, p = 0,013) і композитним індексом (H = 14,55, p = 0,006); відмінності за підіндексом *SP* перебували на межі статистичної значущості (H = 8,05, p = 0,090).

Цілісний профіль трьох підіндексів за п'ятьма групами, що унаочнює встановлені статистичні відмінності, наведено на *рис. 1.*

Рис. 1 демонструє, що адвокаційні організації перевищують решту груп одночасно за всіма трьома вимірами. Гуманітарно-волонтерські організації займають найнижчі позиції за підіндексами інституційної спроможності та внеску в публічне управління, тоді як за підіндексом середовища діяльності найнижчий показник мають новостворені організації. Це підтверджує зроблений раніше висновок про відсутність очікуваного компенсаторного розриву між підіндексами *SP* і *VV* для адвокаційної групи – профіль цієї групи не звужується за віссю фінансової стійкості, а рівномірно розширюється за всіма трьома осями одночасно.

Профіль *VV* за групами приховує ще одну деталь, помітну лише на рівні окремих пунктів підіндексу. Ветеранські/ВПО організації (69,77 бала) випереджають гуманітарно-волонтерські (62,92 бала) за загальним рівнем *VV*, хоча за рештою двох підіндексів обидві групи демонструють практично ідентичний, найнижчий у вибірці профіль. Джере-

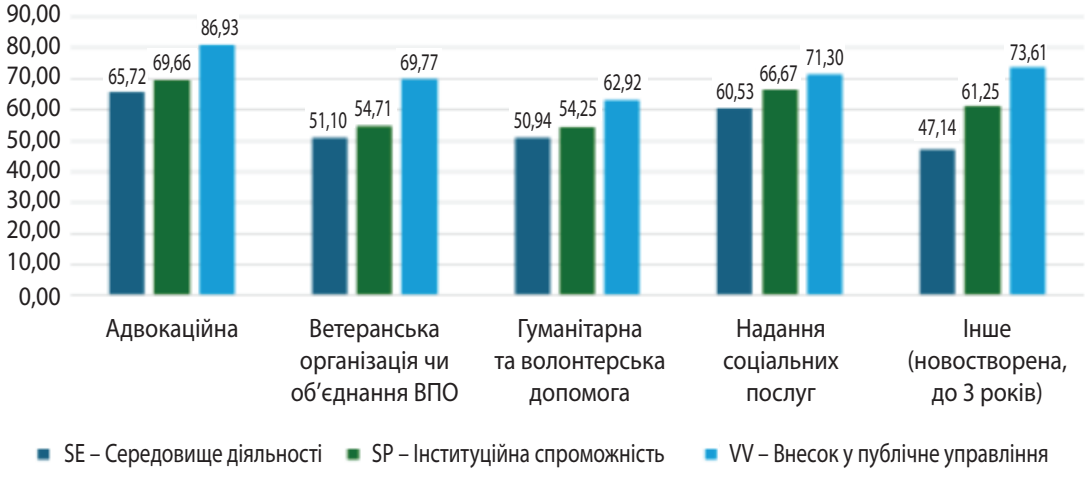

Рис. 1. Профіль підіндексів SE / SP / VV за групами вибірки (N = 85)

лом цієї розбіжності є пункт про внесок організації в підтримку Сил оборони України, логічно й очікувано вищий саме для ветеранської групи. Подібна картина спостерігається й для новостворених організацій, які, попри найменший розмір підвибірки (n = 8) і найнижчий рівень підіндексу середовища діяльності серед усіх п'яти груп, посідають друге місце за рівнем *VV* (73,6 бала) – це узгоджується з тим, що значна частина організацій, зареєстрованих після 24 лютого 2022 року, виникла саме як безпосередня відповідь на воєнні потреби, а не в результаті поступового організаційного розвитку в мирний час.

Для контекстуалізації отриманих даних здійснено їх зіставлення з макропоказниками сектора, наведене в *табл. 7*.

Шкали CSOSI (1–7, менше значення означає кращий стан), SHARP і SCORE (0–10) не є напряму зіставними з композитним індексом дослідження (0–100, більше означає кращий стан). Коректне порівняння можливе лише за напрямом і величиною розриву між показниками. SHARP і SCORE – окремі інструменти SeeD з різними вибірками та формулюваннями питання, тому наведені для підіндексу *SE* значення (6,8 і 6,3 відповідно) відображають чутливість оцінки довіри до вибору конкретного інструменту вимірювання, а не суперечність джерел.

Напрям розриву між підіндексами вибірки узгоджується зі структурним патерном, який фіксує CSOSI на макрорівні – підіндекс внеску в публічне управління (71,7) перевищує підіндекс фінансової стійкості (61,6), що дзеркально відтворює співвідношення адвокації (2,1) і фінансової стійкості (3,7) за шкалою CSOSI, де менше значення означає кращий стан. Розбіжність між значеннями SHARP (6,8) і SCORE (6,3) для того самого 2024 року при зіставленні з підіндексом *SE* вибірки (56,5) додатково підтверджує тезу про те, що макропоказники довіри до сектора залежать від конкретного вимірювального інструменту не менше, ніж від реального стану явища, що варто враховувати при використанні цих даних як єдиного еталона порівняння.

Для з'ясування, за рахунок яких саме компонентів формується статистично значуща відмінність підіндексу *SP*, детальний розподіл його складників за групами наведено в *табл. 8*.

Показово, що жодна група не демонструє суттєвої переваги за показником фінансового резерву – значення коливаються у вузькому діапазоні 5,0–17,6%, що і пояснює відсутність статистично значущої міжгрупової відмінності підіндексу *SP* у цілому, попри поодинокі

Таблиця 7

Зіставлення підіндексів вибірки з макропоказниками CSOSI, SHARP та SCORE (2024 р.)

Показник	Вибірка (N = 85)	CSOSI 2024 (1–7)	SHARP 2024 (0–10)	SCORE 2024 (0–10)
Композитний індекс (0–100)	63,3	3,0	–	–
Підіндекс SE (середовище діяльності)	56,5	3,3*	6,8	6,3
Підіндекс SP (інституційна спроможність)	61,6	3,7	–	–
Підіндекс VV (внесок у публічне управління)	71,7	2,1	–	–

Примітка: * – значення CSOSI відповідає компоненту «правове середовище», який є частковим, не повним відповідником підіндексу SE

Джерело: складено автором на основі результатів анкетування (N = 85) і джерел [2–4].

Таблиця 8

Фінансова та організаційна стійкість (SP) за групами вибірки (N = 85)

Група	Резерв 3+ міс.	Диверсифікація (1–5)	Звіт до статистики	Публікація звіту	Зовнішній аудит	Формалізація*
Адвокаційна	13,6%	3,55	81,8%	81,8%	59,1%	77,3%
Соціальні послуги	16,7%	3,50	83,3%	72,2%	50,0%	75,9%
Гуманітарна/ волонтерська	5,0%	3,55	60,0%	60,0%	30,0%	58,3%
Ветеранська/ ВПО	17,6%	3,41	47,1%	52,9%	23,5%	60,8%
Інше/ новостворена	12,5%	3,12	37,5%	50,0%	37,5%	83,3%

Примітка: * – формалізація – це середнє від наявності стратегічного плану, регулярних засідань правління та внутрішніх політик.

Джерело: складено автором за результатами анкетування, N = 85.

відмінності за іншими складниками (наприклад, майже дворазову різницю в поданні звітності між адвокаційними та новоствореними організаціями).

Аналогічну деталізацію підіндексу *VV* за групами наведено в *табл. 9*.

нізацій окремо (95,5% проти 55,6%, p = 0,003). Натомість очікувана компенсаторно нижча фінансова стійкість адвокаційних організацій підтвердження не знаходить: ні за показником фінансового резерву (13,6% проти 16,7% у сервісних, p = 0,79), ні за

Таблиця 9

Участь у публічному управлінні (VV) за групами вибірки (N = 85)

Група	Членство в громадських радах (VV1a)	Ефективність участі (VV1c)	Внесок у стійкість (VV5b)
Адвокаційна	95,5%	3,82	4,59
Соціальні послуги	55,6%	3,78	4,33
Гуманітарна/волонтерська	45,0%	3,25	4,30
Ветеранська/ВПО	70,6%	3,59	4,35
Інше/новостворена	87,5%	3,38	4,38

Джерело: складено автором за результатами анкетування, N = 85.

Членство в громадських радах (VV1a) виявляє найбільший розкид серед усіх пунктів підіндексу *VV* – від 45,0% у гуманітарно-волонтерських до 95,5% в адвокаційних організацій, що і є основним джерелом статистично значущої відмінності підіндексу *VV*.

Перевірку гіпотези про підвищений рівень фізичних безпекових загроз для гуманітарно-волонтерських організацій спростовано емпірично. Найвищий рівень таких загроз зафіксовано серед адвокаційних (18,2%) і ветеранських/ВПО (17,6%) організацій. Серед сервісних організацій цей показник становить 11,1%. Гуманітарно-волонтерські та новостворені організації не повідомили про фізичні загрози взагалі (0,0%).

Окремої перевірки потребувала гіпотеза про зв'язок віку організації з рівнем участі у формалізованих майданчиках публічного управління. Новостворені організації (n = 23) демонструють членство в громадських радах на рівні 65,2%, фінансовий резерв 4,3%, диверсифікацію джерел фінансування 3,30 бала. Старші організації (n = 62) демонструють вищі значення за всіма трьома показниками: 71,0%, 16,1% та 3,53 бала відповідно. Різниця за членством у громадських радах статистично незначуща (p = 0,61), що свідчить про відсутність надійного зв'язку між віком організації та доступом до формалізованих майданчиків участі на цій вибірці.

Узагальнення результатів перевірки ключової гіпотези дослідження підтверджує її часткову справедливість. Членство в громадських радах серед адвокаційних організацій статистично значуще перевищує показник решти вибірки (95,5% проти 60,3%, p = 0,002) і показник сервісних організацій – показником диверсифікації джерел фінансування (3,55 проти 3,50 бала, p = 0,89).

Ключовим внеском цього емпіричного етапу є тест гіпотези парадоксу сталості на рівні окремих типів організацій в українській дослідницькій практиці (наскільки дозволяють доступні джерела, такий тест проводиться вперше). Ця методологічна прогалина притаманна не лише CSOSI [2], а й іншим міжнародним системам оцінювання, зокрема CIVICUS CSI [6; 7] та OECD Civic Space Scan [8]. Жоден з їхніх компонентів не передбачає дезагрегування результатів за типом діяльності організацій усередині країни. Отримані результати перевіряють, чи взагалі відтворюється агрегований секторальний патерн на рівні виокремлених груп, для яких сама можливість такої перевірки раніше була відсутня.

ВИСНОВКИ

Гіпотеза парадоксу сталості підтвердилася частково. Компонент про підвищений внесок адвокаційних організацій у публічне управління підтвердився з високою статистичною значущістю (p = 0,002 для членства в громадських радах). Компонент про їхню компенсаторно нижчу фінансову стійкість підтвердження не знайшов. Деталізований розгляд показав причину: не виняткова фінансова стійкість саме адвокаційних організацій, а однаково низький рівень фінансового резерву в усіх п'яти групах вибірки. Це уточнює теоретичне положення – *зафіксований на макрорівні розрив відображає не міжтипову диференціацію, а наскрізну структурну вразливість усього сектора щодо фінансового резервування*.

Дезагрегований аналіз виявив закономірність, недоступну жодному з наявних агрегованих інструментів: виразну структурну вразливість гуманітарно-волонтерської групи, яка поєднує найнижчий фінансовий резерв, найнижчу формалізацію управління та найнижчу частку організацій зі звітністю серед усіх п'яти типів.

Зіставлення з трьома незалежними макроінструментами додає методологічний висновок. SHARP і SCORE, вимірюючи довіру до неурядових організацій у тому самому 2024 році на зіставних вибірках, дали помітно розбіжні результати (6,8 проти 6,3 бала). Це застерігає від некритичного використання одиничного макропоказника як самодостатнього еталона порівняння.

Подальший розвиток системи оцінювання діяльності громадських організацій потребує не так розширення переліку індикаторів, як методологічної здатності дезагрегувати наявні агреговані показники до рівня, на якому стають видимими явища, приховані усередненням. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Вей Р. А. Методологічний аналіз систем індикаторів для оцінювання діяльності громадських організацій у сфері публічного управління. *Успіхи і досягнення у науці*. 2026. № 4. С. 1058–1076. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-4(26)-1058-1076
2. Skvortsova V., Pokhodai Ya. Civil Society Organizaіtion Sustainability Index in Ukraine. Report 2024. Київ : УНЦПД, 2025. URL: http://www.ucipr.org.ua/images/documents/2024_CSOSI_report_EN_revII_24_07.pdf
3. Centre for Sustainable Peace and Democratic Development (SeeD). reSCORE Ukraine 2024: Social Cohesion and Resilience, Recovery and Reconstruction Index. 2024. URL: https://www.scoreforpeace.org/en/ukraine
4. Centre for Sustainable Peace and Democratic Development (SeeD). SHARP: Assessing Social Cohesion, Resistance, and People's Needs in Ukraine Amid Russian Full-Scale Invasion. Wave 3 (2024) / In cooperation with PFRU, USAID DG East, TCA, UNDP. 2024. URL: https://www.undp.org/ukraine/publications/sharp-assessing-social-cohesion-resistance-and-peoples-needs-ukraine-amid-russian-full-scale-invasion-wave-3-2024
5. Robinson W. S. Ecological Correlations and the Behavior of Individuals. *American Sociological Review*. 1950. Vol. 15. No. 3. P. 351–357. DOI: https://doi.org/10.2307/2087176
6. Heinrich V. F. CIVICUS Civil Society Index: Assessing and Strengthening Civil Society Worldwide. Johannesburg : CIVICUS, 2004. URL: https://www.civicus.org/view/media/CSIAssessingnandStrengtheningCivilSocietyWorldwide.pdf
7. Mati J. M., Silva F., Anderson T. Assessing and Strengthening Civil Society Worldwide. Phase 2008 to 2010. Johannesburg : CIVICUS, 2010.
8. OECD. The Protection and Promotion of Civic Space. Paris : OECD Publishing, 2022. DOI: https://doi.org/10.1787/d234e975-en
9. Santos S., Guimarães M. C. M., Melo C., Filho A. O. S. Subsidies for evaluating public management: the process of constructing indicators to assess the management capacity of social organizations. *Organizações & Sociedade*. 2006. Vol. 13. Iss. 37. DOI: https://doi.org/10.1590/S1984-92302006000200006
10. Segalovičienė I. The Attributes of Indicators in the Public Administration Monitoring and Evaluation System. *Public Policy and Administration*. 2006. Vol. 1. No. 18. URL: https://ojs.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/2339/2145
11. Turcott Cervantes D. E., Venegas Sahagún B. A., Lobo García de Cortázar A. Towards flexible evaluation schemes in areas with lacking information: a case of waste governance in Mexico. *International Review of Administrative Sciences*. 2021. Vol. 88. Iss. 4. DOI: https://doi.org/10.1177/00208523211017970
12. Rajcsanyi-Molnar M. General Accountability Standards for Hungarian Civil Society Organizations: Towards Organizational Effectiveness. *Advances in Management*. 2010. Vol. 3. Iss. 2. P. 14–19. URL: https://www.researchgate.net/publication/46560114_General_Accountability_Standards_for_Hungarian_Civil_Society_Organizations_Towards_Organizational_Effectiveness
13. Likert R. A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*. 1932. Vol. 22. No. 140. URL: https://archive.org/details/likert-1932/page/32/mode/2up
14. Cronbach L. J. Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika*. 1951. Vol. 16. Iss. 3. P. 297–334. DOI: https://doi.org/10.1007/BF02310555
15. Kruskal W. H., Wallis W. A. Use of Ranks in One-Criterion Variance Analysis. *Journal of the American Statistical Association*. 1952. Vol. 47. Iss. 260. P. 583–621. DOI: https://doi.org/10.2307/2280779
16. Simonova S., Skopečková H. Subjective and objective metrics for self-evaluation of public administration organization. *International Journal of Mathematical Models and Methods in Applied Sciences*. 2011. Vol. 5. Iss. 1. P. 48–58. URL: https://www.naun.org/multimedia/NAUN/ijmmas/19-551.pdf
17. YouControl: комплаєнс-платформа перевірки контрагентів. URL: https://youcontrol.com.ua
18. Скворцова В. Презентація результатів дослідження Індексу сталості ОГС за 2025 рік. УНЦПД, 2026. URL: https://ucipr.org.ua/ua/novyny/pokaznyky-stiikosti-hromadianskoho-suspilstva-u-2025-rotsi-zalyshylysia-nezminnymy-popry-chyslenni-vyklyky
19. Álvarez-Otero S., Álvarez-Valle E., Arenas-Parra M., Quiroga-García R. Analysis of the 'Good' performance indicators of Non-Governmental Develop-

ment Organizations. *World Development Perspectives*. 2024. Vol. 36. Art. 100639.
DOI: https://doi.org/10.1016/j.wdp.2024.100639

REFERENCES

Centre for Sustainable Peace and Democratic Development (SeeD). (2024). *SHARP: Assessing Social Cohesion, Resistance, and People's Needs in Ukraine Amid Russian Full-Scale Invasion*. Wave 3 (2024) / In cooperation with PFRU, USAID DG East, TCA, UNDP. https://www.undp.org/ukraine/publications/sharp-assessing-social-cohesion-resistance-and-peoples-needs-ukraine-amid-russian-full-scale-invasion-wave-3-2024

Centre for Sustainable Peace and Democratic Development (SeeD). (2024). *reSCORE Ukraine 2024: Social Cohesion and Resilience, Recovery and Reconstruction Index*. https://www.scoreforpeace.org/en/ukraine

Cronbach L. J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika, 16*(3), 297–334. https://doi.org/10.1007/BF02310555

Heinrich V. F. (2004). *CIVICUS Civil Society Index: Assessing and Strengthening Civil Society Worldwide*. CIVICUS. https://www.civicus.org/view/media/CSIAssessingnandStrengtheningCivilSocietyWorldwide.pdf

Kruskal W. H. & Wallis W. A. (1952). Use of Ranks in One-Criterion Variance Analysis. *Journal of the American Statistical Association, 47*(260), 583–621. https://doi.org/10.2307/2280779

Likert R. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology, 22*(40). https://archive.org/details/likert-1932/page/32/mode/2up

Álvarez-Otero S., Álvarez-Valle E., Arenas-Parra M. & Quiroga-García R. (2024). Analysis of the 'Good' performance indicators of Non-Governmental Development Organizations. *World Development Perspectives, 36*, Art. 100639. https://doi.org/10.1016/j.wdp.2024.100639

Mati J. M., Silva F. & Anderson T. (2010). *Assessing and Strengthening Civil Society Worldwide. Phase 2008 to 2010*. CIVICUS.

OECD (2022). The Protection and Promotion of Civic Space. *OECD Publishing*. https://doi.org/10.1787/d234e975-en

Rajcsanyi-Molnar M. (2010). General Accountability Standards for Hungarian Civil Society Organizations: Towards Organizational Effectiveness. *Advances in Management, 3*(2), 14–19. https://www.researchgate.net/publication/46560114_General_Accountability_Standards_for_Hungarian_Civil_Society_Organizations_Towards_Organizational_Effectiveness

Robinson W. S. (1950). Ecological Correlations and the Behavior of Individuals. *American Sociological Review, 15*(3), 351–357. https://doi.org/10.2307/2087176

Santos S., Guimarães M. C. M., Melo C. & Filho A. O. S. (2006). Subsidies for evaluating public management: the process of constructing indicators to assess the management capacity of social organizations. *Organizações & Sociedade, 13*(37). https://doi.org/10.1590/S1984-92302006000200006

Segalovičienė I. (2006). The Attributes of Indicators in the Public Administration Monitoring and Evaluation System. *Public Policy and Administration, 1*(18). https://ojs.mruni.eu/ojs/public-policy-and-administration/article/view/2339/2145

Simonova S. & Skopečková H. (2011). Subjective and objective metrics for self-evaluation of public administration organization. *International Journal of Mathematical Models and Methods in Applied Sciences, 15*(1), 48–58. https://www.naun.org/multimedia/NAUN/ijmmas/19-551.pdf

Skvortsova V. & Pokhodai Ya. (2025). *Civil Society Organization Sustainability Index in Ukraine. Report 2024*. UNTsPD. http://www.ucipr.org.ua/images/documents/2024_CSOSI_report_EN_revII_24_07.pdf

Skvortsova V. (2026). *Prezentatsiia rezultativ doslidzhennia Indeksu stalosti OHS za 2025 rik*. [Presentation of the results of the 2025 CSO Sustainability Index study.]. UNTsPD. https://ucipr.org.ua/ua/novyny/pokaznyky-stiikosti-hromadianskoho-suspilstva-u-2025-rotsi-zalyshylysia-nezminnymy-popry-chyslenni-vyklyky

Turcott Cervantes D. E., Venegas Sahagún B. A. & Lobo García de Cortázar A. (2021). Towards flexible evaluation schemes in areas with lacking information: a case of waste governance in Mexico. *International Review of Administrative Sciences, 88*(4). https://doi.org/10.1177/00208523211017970

Vei R. A. (2026). Metodolohichnyi analiz system indykatoriv dlia otsiniuvannia diialnosti hromadskykh orhanizatsii u sferi publichnoho upravlinnia. [Methodological analysis of indicator systems for assessing the activities of public organizations in the field of public administration.]. *Uspikhy i dosiahnennia u nautsi, 4*, 1058–1076. https://doi.org/10.52058/3041-1254-2026-4(26)-1058-1076

youcontrol.com.ua. YouControl: komplaiens-platforma perevirky kontrahentiv. [YouControl: compliance platform for counterparties verification.]. https://youcontrol.com.ua

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

Інструменти ШІ в підготовці цієї роботи не використовувалися.

Стаття надійшла до редакції / Received: 29.08.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 11.09.2026
Оприлюднено / Published: 26.10.2026